

Име

Държавно лесничество "Кричим", административна принадлежност РУГ Пловдив. Лесоустройствен проект 1999 година, ревизионен период 1988-1997.

Местонахождение

ДЛ "Кричим" носи името на град Кричим, където се намира седалището му. На север от него се намира ДЛ "Пазарджик", на запад граничи с ДЛ "Пещера", на юг с ДЛ "Михалково" и на изток с ДЛ "Пловдив".

Територията на ДЛ "Кричим" се намира в Пловдивска област и обхваща части или изцяло четири общини със съответните землищата в тях, а именно:

Община гр.Кричим: гр.Кричим;

Община гр.Перушица: гр.Перушица;

Част от община "Родопи": части от землищата на селата Чурен и Скобелево и цялото землище на с.Устина;

Част от община гр.Стамболийски: с.Куртово Конаре, с.Три водици и с.Ново село.

Географско положение

ДЛ "Кричим" се намира в Централните Родопи и отчасти в Горнотракийската низина. Горите и горските площи са разположени по северните склонове на Родопския дял "Чернатица" и само малка част от тях около реките Въча и Марица в равното Пазарджишко-Пловдивско поле. Държавното лесничество има неправилна форма с дължина от север на юг около 25,5 км и ширина от изток на запад около 9,3 км.

Релеф

Районът на ДЛ "Кричим" обхваща западната част на Рило-Западнородопското сводово-блоково издигане и малка част от Централно-Средногорската морфоструктура (Горнотракийска низина).

По-голямата част от горските комплекси (99,0%) заемат северните склонове на Западните Родопи, които представляват огромен наклонен на изток блок, дълбоко нарязан от сложна долинна система. За разлика от заоблените и добре очертани била, склоновете се спускат стръмно към врязаните в тях водни течения, а на места са силно скалисти, урвести и отвесни.

Към планинския масив се отнасят и предпланинските области - Бесепарските хълмове, които се намират на северозапад от гр. Кричим и са напълно обезлесени.

Горите от горския фонд намиращи се в Горнотракийската низина, са главно около реките Въча и Марица и заемат 1,0% от площта на лесничеството. Горнотракийската низина се е формирала в по-ново геоложко време и представлява един плосък едностранен гребен, с лек наклон на изток. Липсата на високи речни тераси и наличието на обширни алувиални наноси придава характерната равнинност на областта - особено Пазарджишко-Пловдивското поле, където е и районът на лесничеството.

Лесничеството има твърде разнообразен релеф - от равнинен, през хълмисто-ридов до ниско- и среднопланински във високите части на Западните Родопи.

Средната надморска височина е около 900 м. Най-високата точка с надморска височина 1656,8 м се намира на върха точно на границата с ДЛ "Пловдив". Равнинната част на лесничеството обхваща много обширен район със средна надморска височина 200 м. За конкретна най-ниска точка може да се определи подотдел 152 "б" със 183 м н.в.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	105,6	1,2
полегато (5-10)	86,2	1,0
наклонено (11-20)	1354,8	15,5
стръмно (21-30)	3992,7	45,8
мн.стръмно (над 31)	3182,6	36,5
Общо:	8721,9	100,0

Хидроложки условия

Районът на ДЛ "Кричим" се отличава с голяма гъстота на хидрографската мрежа (до 2 км на 1 кв. км площ). Всички водни течения на територията на лесничейството попадат във водосборния басейн на река Марица.

В най-северната част на района **река Марица** се явява граница на лесничейството. Дължината ѝ в тази част е около 4 км. Тече в широко песъчливо легло с много разклонения и меандри. Бреговете са стабилизирани с диги и растителност. По южния бряг са засадени тополови култури. Реката няма голямо значение за лесничейството, поради малката площ на горите, разположени край нея и отдалечеността от основния горски комплекс.

Река Въча е най-голямата река, която протича през района на лесничейството. Навлиза в територията му преди язовирната стена на язовир "Антонивановци", след което преминава в язовир "Кричим" и след него, минавайки през гр. Кричим, навлиза в полето, където се разделя на ръкави и северно от с.Йоаким Груево се влива в Марица. Извират под вр."Каинчал" (1816 м н.в.) в Централната част на Родопите. Общата ѝ дължина е 112 км, от която на територията на лесничейството протичат около 26 км. Река Въча има постоянен воден дебит. Най-високите води обикновено са през април-май, а най-ниските през септември. Построените язовири регулират до голяма степен оттока на реката и ограничават поройните явления. Водите от западните клонове на Чернатишкия рид се събират в р.Въча, но на територията на лесничейството тя няма значителни притоци. Някои от по-големите притоци са: Козница и Кюмюрлю дере (Малка Въча).

Реките Устинска, Манастирска и Перуценска са къси реки, които събират водите си от склоновете на север от с.Скобелево. Бреговете им са стръмни, на места като каньони, с много своеобразни скални форми. Леглата им са с големи наклони, стъпаловидни, често с водопади. Дебитът им е непостоянен с максимум през май и минимум в края на август. Преди навлизането си в Пловдивското поле те губят голяма част от водите си в системата от напоителни канали и алувиалните наноси.

Основни хидротехнически съоръжения са язовирите "Антонивановци" и "Кричим", които са построени като част от каскадата "Доспат-Въча" през 1975 година. Те регулират оттока на река Въча и имат комплексно предназначение. От една страна за добив на електроенергия, от друга за напояване, за рибовъдство и риболов, за развитие на туризма и други. Голямо е значението им за лесничейството, най-вече заради подобряването на водно-въздушния баланс в горския район, както и като постоянен водоизточник при потушаването на евентуални горски пожари.

В полската част на района са построени микроязовири и рибарници. Пазарджишко-Пловдивското поле е прорязано от стотици метри напоителни канали, резервоари, каптажи, помпени станции и други.

Тектонската дейност на територията на лесничейството е довела до появата на Кричимските минерални извори, които се намират на около 5 км южно от гр.Кричим под Манастира "Св.Богородица".

Геоложки строеж

ДЛ "Кричим" попада в Рило-Западнородопската морфоструктурна област. Характерно за района е, че наред със старата кристалинна основа на масива, се разкриват и по-млади образувания, лежащи върху старите скали. В градежа на Западните Родопи преобладават старите плутонични скали - гнайси, кристалинни шисти, мрамори, но има и обширни лавни покривки и палеогенни наслаги.

Палеогенните вулканити са представени от риолити, риолитни туфи и риодацити. Най-голямо площно разпространение имат южно от с.Устина. Покриват всички по-стари скали, а югозападно от с.Устина върху тях са навлечени мраморите от Добростанската свита. Неогенни седименти, главно конгломерати и брекчии, на места запълват ерозионните понижения в риолитите. Варовици и мраморни брекчии с варовито-пясъчна спойка са установени на отделни петна в лесничейството. Те припокриват докамбийските метаморфни скали.

В северната част на лесничейството алувиалните образувания изграждат заливните тераси на Марица и Въча. Състоят се от смесени, често на слоеве, пясъци и чакъли.

Петрографският състав в района на лесничейството е твърде разнообразен. Представен е от метаморфни скали - различни видове гнайси и кристалинни шисти, смесени с мусковитови, биотитови и гнайсошисти; от вулканичните скали - риолити и

риолитови туфи; от седиментните скали - главно варовици и кватернери наслаги от пясъци и чакъли.

Климатични условия

Според класификационната схема на Събев и Станев (1963), територията на държавно лесничество "Кричим" се намира в Европейско-континенталната климатична област - Преходно-континентална климатична подобласт и обхваща три климатични района, а именно:

Климатичен район на Източна Средна България (западна част)

Този район е много обширен, но лесничеството обхваща малка част от него в северната си част по поречието на реките Въча и Марица. Теренът е доста хомогенен и представлява една равнина с надморска височина 200 м. Климатът тук е доста топъл. Зимата е мека, пролетта започва рано и е сравнително топла, лятото е горещо, а есента е по-топла и от пролетта. Средната температура за януари е около 0°C, с чести затопляния под влияние на Средиземноморските циклони. Сумата на валежите е най-малка - 100-150 мм. Само 30 % от валежите са от сняг. Снежната покривка не е устойчива и се задържа до 20-25 дни годишно. Благодарение на меката зима, температурите бързо се повишават и още в началото на март средната денонощна температура на въздуха се задържа устойчиво над 5°C. Късните пролетни мразове се прекратяват обикновено около 25 март. Валежите са по-големи и достигат 120-170 мм. Най-топлият летен месец е август, когато средната температура на въздуха е 23,0°C. Валежите се запазват като количество - 120-180 мм, но поради високите температури на въздуха твърде често повърхностните слоеве на почвата (2-10 см) остават с много малко влага. Особено добре това се чувства през втората половина на лятото, когато настъпват чести засушавания. Есента идва късно - едва в края на октомври температурата на въздуха спада под 10°C. Независимо от това, първите есенни мразове настъпват рано - около 10 октомври. Сумата на валежите намалява и е около 120-160 мм. Времето през този сезон е най-тихо.

Режимът на валежите в западната част на климатичния район на Източна Средна България силно е повлиян от околните планински вериги и затова в този район падат сравнително малко валежи - средната годишна сума на валежите е около 600-610 мм. Ветровете в низината общо взето са слаби и предимно западни. Вегетационният период е около 6,5-7 месеца.

Северно-родопски нископланински климатичен район

Този климатичен район заема северните склонове на Централните Родопи с надморска височина от 300 до 1000 м. Значителните разлики в надморската височина създават и значителни различия в климатичните условия. Зимата е по-студена от преходния климатичен район - средната температура за януари е от 0 до -2°C. Абсолютните минимални температури обаче не са много ниски, което се дължи на това, че терените в този район са стръмни и не създават благоприятни условия за допълнително радиационно изстиване на въздуха. Валежите през зимата са от 110 до 140 мм, като повече от 50% от тях са от дъжд. Снежната покривка е по-устойчива само в най-високите части, където се задържа до 60-70 дни, докато в по-ниските части дните със сняг не са повече от 40. Пролетта настъпва по-късно - средната денонощна температура на въздуха се задържа трайно над 10°C едва към 25 април. Тя е сравнително хладна, но няма благоприятни условия за късни мразове. Валежите през този сезон са по-големи и достигат 140-225 мм. Лятото е относително хладно - средната температура през юли е около 17,5°C. Сумата на летните валежи е от 160 до 210 мм. Тук не се забелязват характерните за равнината засушавания, въпреки че и въздушната, и почвената влага силно намаляват в края на август месец. Есента и в този климатичен район е по-топла от пролетта. Средните температури спадат под 10°C след 25 октомври, а първите есенни мразове се появяват достатъчно късно, за да не влияят отрицателно на растителността. Сумата на валежите през този сезон е между 125 и 151 мм.

Средната годишна сума на валежите е 795 мм и е доста по-голяма от тази равнината. Броят на дните с мъгла, поради хълмисто планинския терен е около 29. И този район е доста тих - през 57,5% от дните през годината изобщо не духат ветрове. Най-често духат западни и северозападни ветрове. Вегетационният период е около 5,5-6 месеца.

Планински климатичен район

Планинският климатичен район заема най-високите части на лесничеството (над 1000 м н.в.) в районите от "Върховръх" до "Яловарника". Разликите в надморската височина определят големите разлики в климатичните условия. Топлинните условия се определят почти изключително от надморската височина. Средната температура за януари на 1000 м н.в. е -2°C / -3°C, докато в най-високите части спада под -6°C / -8°C. Валежите през зимата са 150-280 мм, предимно от сняг. Снежната покривка е устойчива и се задържа в зависимост от надморската височина от 80 до 200 дни. През този сезон духат най-силните ветрове. Мъглите са често явление по това време, но се задържат по-дълго само в пониженията. Пролетта настъпва с голямо закъснение, като не само април, но и началото на май имат зимен характер. Тя се отличава с голяма облачност и мъгливост. Сумата на валежите през този сезон е 190-300 мм. Лятото е късо и хладно. Средната температура през юли на 1500 м н.в. не е по-висока от 13-14°C. Сумата на летните валежи е 190-320 мм. Есента за разлика от пролетта е по-топла, по-суха и с повече слънчеви дни. Сумата на валежите е 190-320 мм.

Изобщо Планинският климатичен район се характеризира с едно изравняване на валежите по сезони, като средната им годишна сума е около 970 мм. Температурните колебания са доста големи, но няма условия за образуването на абсолютни минимални или максимални температури. Характерен елемент са и честите силни ветрове, като най-често духат западни и северозападни ветрове. Вегетационният период е 4,5-6 месеца.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Климатичен район на Източна Средна България (западна част) (200-300 м н.в.)	9,3 / 12,9	-20,0 / -32,8	36,2 / 44,5
Северно-родопски нископланински климатичен район (300-1000 м н.в.)	6,7 / 10,6	-24,1 / -34,0	36,5 / 39,3
Планински климатичен район (1000-1700 м н.в.)	3,7 / 8,7	-23,5 / 34,0	30,6 / 33,0

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Климатичен район на Източна Средна България (западна част) (200-300 м н.в.)	550-630	VI	VIII
Северно-родопски нископланински климатичен район (300-1000 м н.в.)	550-900	VI	II-III, VIII
Планински климатичен район (1000-1700 м н.в.)	947-1034	V-VI	VIII-IX

Почви

На територията на ДЛ "Кричим" се срещат четири основни почвени типа - канелени горски, кафяви горски, хумусно-карбонатни наносни. Канелените горски почви са предимно излужени, кафявите горски почви са представени с трите си подтипа - тъмни, преходни и светли, а от наносните почви се срещат алувиални и алувиално-ливадни.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
алувиална	21,0	0,2
алувиално-ливадна	63,9	0,7
канелена горска излужена	3181,2	36,2
кафява горска тъмна	1344,1	15,4
кафява горска преходна	2882,5	33,1
кафява горска светла	448,4	5,1
хумусно-карбонатна	780,8	9,0
Всичко:	8721,9	100,0

Ерозионни процеси в една или друга степен са се развили върху площ от 909,9 ха, което представлява 10,4% от площта на лесничейството.

Растителност

Според горскорастителното райониране на България (Захариев и др., 1979), територията на ДЛ "Кричим" попада в Тракийска област - подобласти Западни Родопи и Горна Тракия. Във вертикално отношение горските масиви са разположени в два пояса със съответните им подпояси, а именно:

T-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-700 м н.в.)

T-I-1 - Подпояс на крайречните и лонгозни гори (0-700 м н.в.)

Естествените насаждения в подпояса на крайречните гори са представени от влаголюбиви видове - бяла върба, бяла и черна топола и черна елша, на места смесени с акация, бряст и джанки.

Създадените култури са тополови - клон И-214. Освен тополи тук се намират и отделни акациеве култури или издънкови акации, които са залесявани вероятно с противоерозионна цел.

T-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-500 м н.в.)

Основните дървесни видове, които дават облика на естествената растителност в този подпояс са дъбовете - зимен дъб, космат дъб, благун и единично цер. Издънковите насаждения преобладават – 99,8% от общата площ на подпояса. Тук се намират и голяма част от липовите насаждения, в повечето случаи смесени с воден габър, зимен дъб, бук, мъждрян и други. Върху най-стръмните и девастирани терени, естествената горска растителност се състои от насаждения с преобладание на космат дъб, мъждрян и келяв габър, смесени със зимен дъб, благун, габър, бряст и други. Под склопа на част от естествените насаждения келявият габър е образувал подлес, който заема до 50% от площите. Като подлес на места се явяват и много храстови видове - шипка, драка, пистация, глог, дрян и други.

Културите създадени тук са предимно борови. Най-голямо участие имат черборовите култури, които заемат 26,8% от площта на подпояса. Бялборовите култури се срещат по-рядко и в повечето случаи са смесени с черен бор, издънкови дъбове и сребролистна липа. На по-влажните месторастения на отделни места са внасяни горскоплодни — дива череша, орех и кестен. Тук се намират и голяма част от акациевите култури и издънковите насаждения от акации, които са се получили вследствие издънковото стопанисване на този дървесен вид.

T-I-3 - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (500-700 м н.в.)

Естествената растителност заема 80,1% от този подпояс. И тук основни дървесни видове са дъбовете, с водещо място - зимният дъб. Появяват се вече и отделни габъррови и букови насаждения. Зимният дъб формира предимно чисти и смесени издънкови насаждения. В състава му с по 2-3 десети участват сребролистна липа, габър, бук, клен, мъждрян, горскоплодни и други. Една голяма част (36,0%) от насажденията са смесени без преобладание на определен дървесен вид и са съставени освен от зимен дъб, габър и бук, още от мъждрян, бряст, клен, сребролистна липа с единично участие на горскоплодни - брекиня, киселица, дива круша, джанка и други. Под склопа на насажденията се е настанил подлес, предимно от келяв габър и мъждрян, които заемат 10-60% от площта. Келявият габър на места е образувал и отделни насаждения. Единично в подпояса се срещат 100-120 годишни семенни насаждения от бук и орех, които са в добро състояние.

Културите, създадени в подпояса на хълмисто-предпланинските гори, са предимно бялборови, но и черборовите са с доста голяма площ. Тези боровите култури обикновени са смесени с по 2-3 десети с издънкови дъбове, габър, сребролистна липа, мъждрян, бреза и други. Освен борови, тук на свежите месторастения са създадени и култури от зелена дуглазка. По-ограничено са създавани широколистни култури, главно акациеве, които са прерасли и силно суховършат.

Т-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (700-2000 м н.в.)

Т-II-1 – Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (700-1200 м н.в.)

Естествената растителност заема 85,3 % от площта на този подпояс. Той е преходен и в него в зависимост от изложенията и надморските височини в естествената растителност преобладават на места горуните насаждения, а другаде буково-габърите насаждения. В по-високите райони се появяват и иглолистни насаждения.

Насажденията с преобладание на зимен дъб (49,9 % от площта на подпояса) се срещат предимно по припечни склонове, на по-ниска надморска височина и върху канелени горски почви. Те са предимно чисти или смесени с бук, сребролистна липа и други, с участие в състава единично или с по 1-2 десети на клен, мъждрян, трепетлика, космат дъб, воден габър и горскоплодни. Тяхното здравословно състояние, особено на победни месторастения, е доста проблематично - в голям процент от насажденията са установени суховършия. В по-добро състояние са смесените насаждения без преобладание на определен дървесен вид. На някои места под склопа на насажденията се е настанил подлес от леска, люляк, келяв габър и мъждрян. Мъждрянът, където го има, е много жизнен и бързо растящ и създава реална опасност за естествения подраст на другите дървесни видове. Възобновяване има, но подрастът е много млад - от 2 до 5 годишен и заема 20-30% от площите. Семенните горунови насаждения са около 8% и част от тях са засегнати от суховършия и нападения от педомерки, листоврътки и дуги насекомни вредители.

По-голямо значение в подпояса имат семенните букови насаждения, които са в много добро състояние и рядко са засегнати от гнилоты. Където са произредени се е формирал втори етаж от 20-40 годишни букови дървостои и средна височина 6-8 м. Двуетажният характер на насажденията затруднява естественото възобновяване и където се е появил нов подраст, той не надвишава 20-30%. Издънковите букови насаждения са помлади. На места са смесени с трепетлика, явор, планински ясен, офика и брекиня от горскоплодните. Като подлес тук най-често се явява леската. В издънковите букови насаждения естественото възобновяване е незначително поради високата пълнота на насажденията. Някои от тях са получени вследствие на заглушени от тях култури и затова в състава им участват изкуствено внесени бял бор, черен бор, смърч и други. Единично в този район има естествени насаждения от габър, трепетлика и сребролистна липа.

От иглолистните (17,8 % от площта на подпояса) преобладават бялборовите и на места смесените елово-борово-буковите насаждения. Като подлес освен леска, тук често се появя и смрика, но те не оказват отрицателно влияние на подраста. Подрастът от своя страна, особено където в насажденията има ела, е много добър и жизнен. На места под склопа е залесявано със смърч за подпомагане на естественото възобновяване или за създаване на двуетажни насаждения, които също се развива добре. Тук е мястото да споменем и естествените черборови насаждения, които се появяват върху почви с високо карбонатно съдържание и разпространението им следи варовиковите жили и петна в скалната основа. Те се развиват много добре и не страдат от суховършия.

Основните дървесни видове, от които са създадени повечето култури, отново са иглолистни, но черният бор вече отстъпва мястото си на белия бор, който заема 93,8% от всички култури. По-рядко е залесявано със зелена дуглазка, смърч и ела. Иглолистните култури са смесени с издънки от бук, габър, зимен дъб и по-рядко с бреза. Боровите култури са в по-добро санитарно състояние, но поради гъстите схеми, в които са засадани и ненавременното им изреждане, на места страдат от снеголоми. Както вече се спомена, със смърч е залесявано предимно под склопа на насажденията, така че голяма част от смърчовите култури са останали след извеждането на окончателна фаза на постепенните сечи и са смесени с естествено появили се фиданки от бук, бял бор и ела.

Т-II-2 - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1200-1700 м н.в.)

Обликът на естествената растителност в този подпояс вече определено се дава от иглолистните насаждения. Белият бор заема около 90 % от площите. В състава му

често се срещат по 1-2 десети бук и ела, които хвърлят много семена и обикновено подраства под боровите насаждения е смесен елово-буков, много жизнен, с висока пълнота 40-80%. По тази причина и голяма част от двуетажните насаждения се намират тук, като на места вторият етаж е не само от естествени видове, а и от залесяван под склопа смърч. Елата в този район участва предимно в смесени насаждения заедно с белия бор, бука и единично черен бор, ива, явор, шестил и други високопланински видове. Тя също показва добър растеж, но на места е започнала, макар и слабо да съхне. В смесените елови насаждения се е развил най-добрият подраст в лесничеството. Той се отличава с голяма жизненост, висока пълнота и на места е образувал по няколко етажа. Освен иглолистните тук все още се срещат семенни букови насаждения. Част от тях са в зряла възраст, но са слабо възобновени. Естественият подраст не надвишава 20-30%. Единично в подпояса все още се появяват и отделни издънкове насаждения от зимен дъб, които заемат по-бедни, предимно южни месторастения. Като подлес тук преобладава смриката, но пълнотата ѝ не надвишава 10-20 % и не оказва никакво вредно влияние върху подраства или младите дървостои. Както при насажденията, така и при културите основен дървесен вид е белия бор. Бялборовите култури нямат толкова добри качества като насажденията, но са в добро състояние и почти не страдат от снеголоми и суховършия. Смърчовите култури са създавани в много гъсти схеми (1x1 м), но въпреки това растежът им е много добър. Единично се срещат чисти култури от зелена дуглазка, бук или ела. Характерно за всички култури в този подпояс е, че до голяма степен са смесени с фиданки от естествен произход.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	1796,2	20,8	1782,7	20,5
Смърч	63,3	0,7	89,3	1,1
Черен бор	491,3	5,7	875,7	10,1
Ела	411,3	4,8	567,6	6,6
Зелена дуглазка	33,0	0,4	31,4	0,4
Атласки кедър	1,9	-	55,5	0,6
Бук	1997,5	23,4	2190,0	25,0
Червен дъб	0,1	-	0,1	-
Зимен дъб	1957,5	22,4	1668,9	19,2
Благун	15,4	0,2	17,6	0,2
Габър	141,4	1,7	139,2	1,7
Бряст	6,0	0,1	3,5	-
Трепетлика	45,5	0,5	17,4	0,2
Явор	6,2	-	16,1	0,2
Бреза	3,9	-	6,2	0,1
Мъждрян	238,1	2,9	114,2	1,3
Орех	3,8	-	3,8	-
Акация	84,8	1,0	84,9	0,9
Космат дъб	162,2	1,9	124,4	1,5
Келяв габър	807,7	9,3	402,0	4,6
Брекиня	-	-	0,3	-
Върба	13,0	0,2	1,2	-
Воден габър	81,9	1,0	68,3	0,7
Черна елша	6,9	-	-	-
Ива	2,3	-	-	-
Кестен	2,1	-	2,1	-
Клен	5,0	-	2,0	-
Дребнолистна липа	-	-	1,6	-
Едрolistна липа	-	-	1,2	-
Сребролистна липа	228,6	2,5	353,4	4,0
Офика	-	-	1,3	-
Череша	2,3	-	2,7	-
Шестил	0,1	-	0,2	-
Планински ясен	9,6	0,1	10,1	0,1
Бяла топола	4,9	-	2,1	-
Черна топола	21,6	0,3	-	-
тп I-214	9,3	0,1	84,9	1,0

ВСИЧКО	8654,7	100,0	8721,9	100,0
---------------	---------------	--------------	---------------	--------------

Характеристика на горския фонд

Общата площ на ДЛ "Кричим" е 9710,0 ха.

По вид на собствеността разпределението е дадено в Таблица № 6.

Таблица № 6

Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	8654,7	89,2
Незалесена дървопроизводителна площ	67,2	0,7
Недървопроизводителна площ	988,1	10,1
Горски пасища	-	-
ОБЩО:	9710,0	100,0

Таблица № 7

Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	3325,5 / 3182,1	34,2 / 36,8
Широколистни високоствъблени	1475,0 / 1431,5	15,2 / 16,5
За реконструкция	2813,1 / 2052,6	29,0 / 23,7
Издънкове за прерастване	-	-
Издънкове за превръщане	1945,5 / 1878,3	20,0 / 21,7
Нискоствъблени	60,4 / 58,0	0,6 / 0,7
Тополови	90,5 / 52,2	0,9 / 0,6
ВСИЧКО:	9710,0 / 8654,7	100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 8.

Таблица № 8

Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	2633,5	2516,8	4612,6	4275,6	7246,1	6792,1
Защитни	42,7	36,2	1242,4	737,1	1285,1	773,3
Рекреационни	398,1	380,0	439,4	386,5	837,5	766,5
Защитени	8,1	6,0	36,8	20,1	44,9	26,1
Други	243,1	243,1	53,3	53,3	296,4	296,4
Общо ЗРЗТ	692,0	665,3	1771,9	1197,0	2463,9	1862,3
Общо ДСФ+ЗРЗТ	3325,5	3182,1	6384,5	5472,6	9710,0	8654,7
Горски пасища	-	-	-	-	-	-
ОБЩО	3325,5	3182,1	6384,5	5472,6	9710,0	8654,7

В лесоустройственият проект от 1987 година е предвидено общо ползване в размер на 139200 куб.м (средно годишно 13920 куб.м), от което 9570 куб.м годишно от главни сечи и 4350 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 130317 куб.м (средно годишно 13032 куб.м) или 93,6% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 52169 куб.м (ср. год. 5217 куб.м) или 54,5%, а от отгледни и санитарни сечи 78148 куб.м (ср. год. 7815 куб.м) или 179,6% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда общ добив от 207990 куб.м с клони или средно годишно 20800 куб.м – 11690 куб.м добив от главни сечи и 9110 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

Санитарното състояние на горите в ДЛ "Кричим" е сравнително добро. Повреди са установени върху 8654,7 ха (5,2%) от залесената площ на лесничеството. Изключение правят само някои престарели семенни насаждения, които са загнили, издънковите

дъбови насаждения, които често суховършат в една или друга степен и част от иглолистните култури, които имат предимно механични повреди.

Най-висок процент повреди (24,2%) в лесничейството са установени при келявия габър, който се намира в районите, използвани за кози пасища. Дъбовете на много места суховършат и страдат от трахеомикоза, като 13,1% от зимендъбовите насаждения са засегнати. Повредите при буквите насаждения се дължат главно на биологическото отслабване и появилите се гнилоты в престарелите насаждения и не надвишават 4,0%. Много малък е процентът на заболяемост при културите. Отделни борови култури са изпотрошени от снеголом и само при акациевите култури забелязват по-сериозни суховършия.

По-често боледуват чистите насаждения - до 7,1% от тях са засегнати в една или друга степен. Смесените дървостои са по-устойчиви и при тях процентът на повредените насаждения е 5,5%. Културите показват подобна на насажденията тенденция на заболяемост. Чистите култури са засегнати от повреди 2,1%, докато при смесените култури се забелязва един минимален процент, не повече от 0,1% от площта им.

Най-често срещаната повреда в горите на ДЛ "Кричим" са **суховършията**. Засегнати са 728,2 ха или 8,4% от всички гори. От суховършия страдат бялборовите, еловите и по-слабо черборовите насаждения. Суховършат и голяма част от дъбовете, често в резултат на заразяване с **трахеомикоза**. Върху 281,9 ха или 3,3% от площта на лесничейството е установена трахеомикоза, предимно по зимния дъб.

Около 87,6 ха или 1,0% от площта на насажденията страдат от **гниене**. Загнили са основно букови насаждения, но има загнили и елови и бялборови дървостои.

От **насекомните вредители** са установени масово нападение по листата на дъбовете, главно по зимния дъб и по-рядко по косматия дъб, от Педомерка (*Oreophtera brumota*) и Листоврътка (*Tortrix viridana*). На отделни места по боровите култури има повреди от Борова процессионка (*Thaumatoraea pityocampa*), а в района гр. Перушица по стволите на зимния дъб са открити яйцекупчинки на Гъботворка (*Lymantria dispar*).

През ревизионния период са били допуснати 3 много малки горски **пожара** през 1993 година на обща площ 0,2 ха. Пожарите бързо са били потушавани от местното население и горските власти и по данни от актовата книга са изгорели 24 броя бялборови и 20 броя дъбови дървета.

Основните установени нарушения са от незаконна сеч, която показва най-висока степен през 1993 г. През следващите четири години се запазва един относително постоянен брой на нарушенията, а през последната година те са спаднали наполовина. Броят на нарушенията при незаконното извозване на дървесина също е най-голям през 1993 г., след което през 1994 година рязко е спаднал до 1 брой, но впоследствие отново е започнал слабо да се покачва. Забелязва се и едно постоянство в незаконната продажба предимно на дърва.

Сериозно е положението с незаконната паша, която показва едно обезпокояващо постоянство. Особено неблагоприятно е съотношението между незаконно пашувалите кози и останалия добитък (118 / 53 броя животни за 6-годишен период).

Нарушенията от браконieri са 25 за периода от 1993-1998 г., като освен дивеч и риба, местните хора са събирали охлюви и жаби.

Единични са случаите на нарушения при бране на гъби, но заловените количества не са никак малки. Същото е положението и с брането на билки. При тези случаи опасността идва преди всичко от унищожаването на находищата, поради неправилно събиране.

В района на местността "Върховръх" през ревизионния период е имало 43 незаконни строежа. Това е един много сериозен проблем за лесничейството, защото по-голямата от строежите са не само в горския фонд, но и навътре в насажденията, а не на голи площи, което затруднява и дори прави невъзможно стопанисването на тези насаждения.

Странични ползвания

Таблица № 9

За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1988-1997) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1999-2008) средногодишно
Паша - площ	хектари	4145,8	3616,8	6196,1

Едър добитък	брой	2764	189	5142
Дребен добитък	брой	17792	11915	24784
Сено	тона	20	12	10
Билки: жълт кантарион	тона			2
бъз				1
липов цвят				1
Гъби - манатарки	тона			0,4

Защитени територии

На територията на ДЛ "Кричим" са обявени следните защитени природни обекти:

Резерват "Изгорялото гюне", обявен със заповед № 5334/16.08.1949 на МЗС и актуализиран със заповед № 2245/30.12.1956 на ГУГ, с обща площ 29,3 ха. Намира се в землището на гр. Кричим и е в рамките на зелената зона на града. Представлява естествено находище на дървовидна хвойна (*Juniperus exelsa*). През площта на резервата минават няколко далекопровода и просеки, излизащи от ВЕЦ "Въча", която е построена на територията му. Всичко това е допринесло за намаляване на разпространението на дървовидната хвойна, което е ограничено по най-стръмните и скалисти склонове.